

האם וולוודיניה (כאב בעריה) היא חלק מתסמונת כאב כרוני ?

ד"ר ירון בוקר

כאבים בעת קיום יחסי מין אצל נשים הוא אחד הגורמים השכיחים ביותר לפגיעה בחיי המין. הכאב פוגע בחיי המין של הנשים ושל בני זוגן. נשים רבות מתבישות בכך ואינן מגיעות לטיפול, למרות שיש מגוון טיפולים לבעיות השונות. פרוש המילה וולוודיניה באנגלית הוא – **וולווה-פוט**, **דיניה-כאב** דהיינו כאב בפות. זהו שם כללי לבעיות כאב בעת קיום יחסי מין. חלק מהאנשים נוהגים לכנות זאת בטעות וסטיבוליטיס.

הכאב יכול להתבטא בזמן החדירה עצמה או ככאב בזמן מגע עמוק (לאחר שהחדירה כבר התבצעה).

מהם הגורמים לוולוודיניה ?

הגורמים השכיחים לכאב בעת מגע עמוק הם בעיות באגן הקטן כגון – רחם מוגדל, רחם שרירני, אנדומטריוזיס, לאחר נתוחים גינקולוגיים שונים וכן דלקות כרוניות בשלפוחית השתן. הגורמים השכיחים לכאב בחדירה עצמה הם – וסטיבוליטיס (דלקת מבוא העריה) ווגיניזמוס (התכווצות לא רצונית של שרירי השליש החיצוני של הנרתיק). דלקות שונות בנרתיק כגון קנדידה, טריכומונס או וגיניטיס-חיידקית יכולים לגרום לשני סוגי הכאב. הבעיה שכיחה מאד. ברוב הדיווחים מצוין שבין 5-15% מהנשים סובלות מוולוודיניה וישנם מחקרים המציינים אפילו שכיחות של 25%.

האם ניתן לאפיין את הנשים עם כאב בעריה ?

מחקר שפורסם בעיתון הגינקולוגי Obstetrics & Gynecology ניסה לבדוק זאת. המחקר ניסה לבדוק האם יש קשר בין כאבי עריה (פוט) לכאבים כרוניים אחרים כגון – פיברומיאליגיה (תסמונת תשישות כרונית), דלקת שלפוחית שתן בינרקמתית (Interstitial Cystitis) ותסמונת המעי הרגיז (Irritable Bowel Syndrome).

מדובר במחקר שנערך בקרב אוכלוסייה גדולה של נשים במישיגן בארה"ב. הנשים ענו על שאלונים המתייחסים לאותם סוגי כאב שונים ובהתאם לכך חושבו השכיחויות של הכאבים השונים. נחקרו 1890 נשים.

האם יש קשר בין הוולוודיניה לכאבים הכרוניים האחרים ?

תוצאות המחקר היו מאד מעניינות. בקרב הנשים נמצאו 7.5% עם דלקת שלפוחית שתן בינרקמתית, 8.7% עם וולוודיניה, 9.4% עם תסמונת המעי הרגיז ו-11.8% עם פיברומיאליגיה. שיעור הנשים שהיו חיוביות ליותר ממחלה אחת היה 27.1%. מבדיקה סטטיסטית עולה שהקשר בין וולוודיניה לבין כל אחת משלושת מחלות הכאב הכרוני האחרות היה מובהק מבחינה סטטיסטית.

התוצאות היו דומות בכל הגילאים ורק למצב הסוציאקונומי היתה השפעה, ככל שהוא היה נמוך יותר כן היה סכון ליותר סוגי מחלות כאב.

בנוסף, נמצא קשר דומה בין שלושת המחלות האחרות והסיכון היה גבוה ביותר בנשים עם פיברומיאלגיה שסבלו יותר גם מהמחלות האחרות. מסקנת החוקרים היא שמצבי כאב כרוני הם שכיחים בנשים ולתת הקבוצה של הנשים עם וולודיניה יש סכוי רב יותר, פי 2-3, לסבול גם מפיברומיאלגיה, דלקת שלפוחית שתן בינרקמתית ותסמונת המעי הרגיז.

למידע זה ישנה חשיבות בקרב הרופאים של אותן נשים המתלונות על אחד מאותם סוגי הכאב, שאמורים לשלול את סוגי הכאב האחרים.